

8. SINIF 7. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık KOCAELİ Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

ETKİNLİKLER

1. Türk Kurtuluş Savaşı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş aşaması ve inkılapların gerçekleştirilmesi; Atatürk'ün büyük eseri Nutuk'ta anlatılmıştır. 1919-1927 yılları arasında yaşananların, bizzat Atatürk tarafından kaleme alındığı bu eserde, aşağıdaki gelişmelerin hangilerini bulabileceğimizi işaretleyiniz.

a. 2. Balkan Savaşı

b. TBMM'nin açılması

c. 31 Mart Ayaklanması

d. Millet mekteplerinin açılması

e. Sadabat Paktı'nın imzalanması

f. Takvim, saat ve ölçülerde değişiklik yapılması

g. 2. Dünya Savaşı

h. Halifeliğin kaldırılması

i. Hatay'ın anavatanına katılması

j. Tekalifi Milliye (Millî Yükümlülük) Emirleri

k. 1921 ve 1924 anayasalarının kabulü

l. Tevhidi Tedrisat (öğretimin birleştirilmesi) Kanunu

m. Trablusgarp Savaşı

n. Sakarya Meydan Savaşı

o. Medeni Kanun'un kabulü

2. Aşağıda, Atatürk'ün ölümü ve bıraktığı eserlerle ilgili bilgiler verilmiştir. Doğru olanlar için "D"yi, yanlış olanlar için "Y"yi işaretleyiniz.

D Y a. Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti'ni, gençlere emanet etmiştir.

D Y b. Atatürk'ün ölümünün ardından, Cumhurbaşkanlığına, Celal Bayar seçilmiştir.

D Y c. Cumalı Ordugâhı, Atatürk'ün yazdığı askerî kitaplardan biridir.

D Y d. Nutuk, 1919-1938 yılları arasındaki gelişmeleri anlatır.

D Y e. Atatürk'ün naaşı, 10 Kasım 1953'e kadar, Ankara Etnografya Müzesinde kalmıştır.

D Y f. Ömrünün son yıllarında Atatürk'ün en çok ilgilendiği konulardan biri, Hatay'ın anavatanına katılmasıdır.

D Y g. Atatürk, mal varlığının bir kısmını Türk Tarih ve Türk Dil kurumlarına bırakmıştır.

D Y h. Subayların eğitimini çok önemseyen Atamızın, askerî alanda yazdığı kitapları bulunmaktadır.

D Y i. Atatürk, 10 Kasım 1938'de Anıtkabir'de vefat etmiştir.

D Y j. Atatürk'ün ölüm haberi, yurttan ve dünyada büyük üzüntüyle karşılanmış, dünya basınında geniş yer almıştır.

D Y k. Atatürk'ün yazdığı kitapların günümüzde geçerliliğini halen koruması, ileri görüşlülüğünü ve akılcılığını gösterir.

D Y l. Nutuk, Atatürk tarafından 1927 yılında TBMM'de okunmuştur.

3. Aşağıda Atatürk'ün yazdığı bazı eserler ve bu eserlerin özellikleri verilmiştir. Eserleri, özellikleriyle doğru eşleştirip aşağıdaki kutulara yazınız.

ESER ADI	
1	VATANDAŞ İÇİN MEDENİ BİLGİLER
2	GEOMETRİ
3	NUTUK
4	TAKIMIN MUHAREBE TALİMİ

ESERİN ÖZELLİĞİ	
A	Bu kitapla, Arapça terimlerin yerine "açı, çember, teğet" gibi Türkçe terimler getirilmiştir.
B	Kitabın yazılma amacı bilinçli ve özgür yurttaşlar yetişmesini sağlamaktır.
C	Almancadan çevrilmiş, en küçük askeri birliğin eğitimini anlatan kitaptır.
D	Türk Kurtuluş Savaşı'nı, Cumhuriyet'in kuruluşunu ve inkılapları anlatan büyük eserdir.

1 →

2 →

3 →

4 →

4. Aşağıdaki okuma parçasında boş bırakılan yerleri, aşağıda verilen uygun sözcüklerle doldurunuz.

ÇOK PARTİLİ HAYATA GEÇİŞ

1930-1945 yılları arasında TBMM'de tek partili dönem yaşanmıştır. Bu yıllar arasında Türkiye'nin ilk siyasi partisi olan "-----" hükümetin de başında bulunuyordu.

Mayıs 1945'te, TBMM'de hükümetin güven oylaması sırasında bir grup milletvekili, güvenoyu vermedi. Böylece, Mecliste ilk muhalefet hareketi başlamış oldu. Celal Bayar, Adnan Menderes, Refik Koraltan ve Fuat Köprülü'den oluşan bu grup, "-----" olarak isimlendirildi.

TBMM'de Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu görüşülürken, Aydın milletvekili "-----" Kanun'a muhalefet ettiğini açıkladı. Buna rağmen kanun kabul edilince Cumhuriyet Halk Partisi, Adnan Menderes ve Fuad Köprülü'yü partiden ihraç etti.

Dönemin Cumhurbaşkanı "-----", muhalif bir partiye ihtiyaç duyulduğunu belirtmişti. Bunun üzerine Cumhuriyet Halk Partisinden ayrılan milletvekilleri, "-----" kurdular. Yeni partinin genel başkanı "-----" seçildi. Böylece Türkiye Cumhuriyeti'nde "-----" siyasi hayat başlamış oldu.

İsmet İnönü

Dörtlü Takrir

Cumhuriyet Halk Partisi

Çok partili

Fuad Köprülü

Açık oy, gizli sayım

Demokrat Parti

Celal Bayar

Adnan Menderes

5. Aşağıda, 2. Dünya Savaşı'nda yer alan bazı ülkeler ve bu ülkelerin savaşta oynadıkları rollere ve savaş politikalarına yer verilmiştir.

Buna göre,

- 1941 yılında Japonya tarafından saldırıya uğrayarak savaşa dahil olan, savaş sonrasında kurulan Birleşmiş Milletlerin öncülüğünü yapan, ilk kez bir savaşta nükleer silah kullanan Müttefik Devlet'tir.
- 1 Eylül 1939'da Polonya topraklarını işgal ederek savaşı başlatan, İtalya ile beraber Mihver Devletlerin başını çeken, Avrupa ülkesidir.
- Savaş boyunca tarafsız kalan, savaş sonrasında kurulacak Birleşmiş Milletlere üye olabilmek için savaşın bitimine kısa süre kala Mihver Devletlere savaş ilanı yapan ülkedir.
- Mançurya ve Çin topraklarını işgal ederek saldırgan bir politika benimseyen, ABD'nin 1945'te ülkesine attığı atom bombası sebebiyle savaştan çekilmek zorunda kalan, Uzakdoğu ülkesidir.
- Müttefik Devletler grubunda yer alan, toprakları Almanya tarafından işgal edilince Müttefik Devletlerin Normandiya Çıkarması sayesinde kurtulan Avrupa ülkesidir.
- Habeşistan ve Arnavutluk'u işgal ederek yayılmacı bir politika izleyen, faşist lider Mussolini tarafından yönetilen, Mihver Devlet'tir.
- Savaş sırasında Müttefik Devletler grubunda yer alan, ancak savaş sonrasında ABD ile Soğuk Savaş Dönemini yaşayan ve Türkiye'den toprak ve boğazlar üzerinde hâkimiyet talep eden ülkedir.

Verilen bilgilerin başlarındaki sayıyı, ilgili ülkenin altındaki kutucuğa yazınız.

ALMANYA	ABD	JAPONYA	İTALYA
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
FRANSA	TÜRKİYE	SOVYET RUSYA	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	

6.

1 Özgürlükten yana olması

2 Millet sevgisi

3 Alçak gönüllülüğü

4 Örnek olması

5 Azimli ve kararlı olma

6 Yenilikçiliği

7 Liderliği

8 Askeri dehası

9 Barışseverliği

10 Çok yönlülüğü

Atatürk'ün ölümü, dünya basınında geniş yer almıştır. Aşağıda, Atatürk'ün ardından yazılan bu yazılardan bazıları bulunmaktadır.

Verilen yazılarda Atatürk'ün hangi özelliğine vurgu yapıldığını, tablodan bularak boşluklara yazınız.

a. "Dünya, bu büyük adamın ölümü ile fakir düşmüştür. Gücü, azmi ve kahramanlığıyla insafsız devletlerin uygulamaya kalktıkları 'esir etme' siyasetini ilk kıran kişi odur."

Orsag gazetesi - Macaristan

b. "O, hiçbir engel tanımayarak modern bir Türkiye kurmak için azimle mücadele etti."

Namzetti Visag gazetesi - Macaristan

c. "Atatürk, memleketin ordularını zafere ulaştırmayı başarmış ve istiklali temin etmiştir."

Basarya gazetesi - Romanya

d. "Vatanını parçalanmaktan kurtararak, devlet gemisini emin bir limana götürdükten sonra, milletinden bir taht istemedi."

Elifba gazetesi - Suriye

e. "Atatürk'ün ölümü dünyada en çok biz, Filistin halkını üzdü. Sömürgeci devletlerle mücadele etme fikrini ondan aldık. Onun fikirlerini uygulayarak ümit ediyoruz ki biz de aynı neticeyi alacağız."

Filistin gazetesi

f. "Kemal Atatürk'le konuşan insanlar, onun milleti için beslediği sınırsız sevgiyi saatlerce anlatabilirler."

Romania gazetesi - Romanya

g. "Genç Cumhuriyet, Atatürk'ün liderliğiyle diğer bütün ülkelerle anlaşma yoluna gitmiştir. Çok kıymetli bu siyasetin sonucu, Türkiye'nin bütün devletlerle ilişkilerinin barış içinde olmasını sağlamıştır."

La Parole Bulgare gazetesi - Bulgaristan

h. "Mustafa Kemal; askerî dehası, devlet kuruculuğu, inkılapçılığı yanı sıra fikir adamı özelliği de taşır."

Prof. Dr. George Dragos - Romanya

i. "Çok, pek çok inkılaplar görüldü. Fakat hiçbiri, Atatürk'ün cesaret ettiği ve başarılı olduğu devrimleri yapmadı."

Messenger D' Athenes gazetesi - Yunanistan

j. "Atatürk, halkının kendisine bağlı olduğu bir babadır. Gerek Kurtuluş Savaşı'nda gerekse inkılaplar yapılırken halkına liderlik etmiştir."

Çardak gazetesi - Romanya

7. Aşağıdaki haritada yer alan Mihver Devletleri kırmızıya, Müttefik Devletleri maviye boyayınız. Devletlerin adını aşağıdaki tabloya yazınız.

2. Dünya Savaşı öncesi Avrupa haritası

MİHVER DEVLETLER

- 1-
- 2-
- 3-

MÜTTEFİK DEVLETLER

- 1-
- 2-
- 3-
- 4-

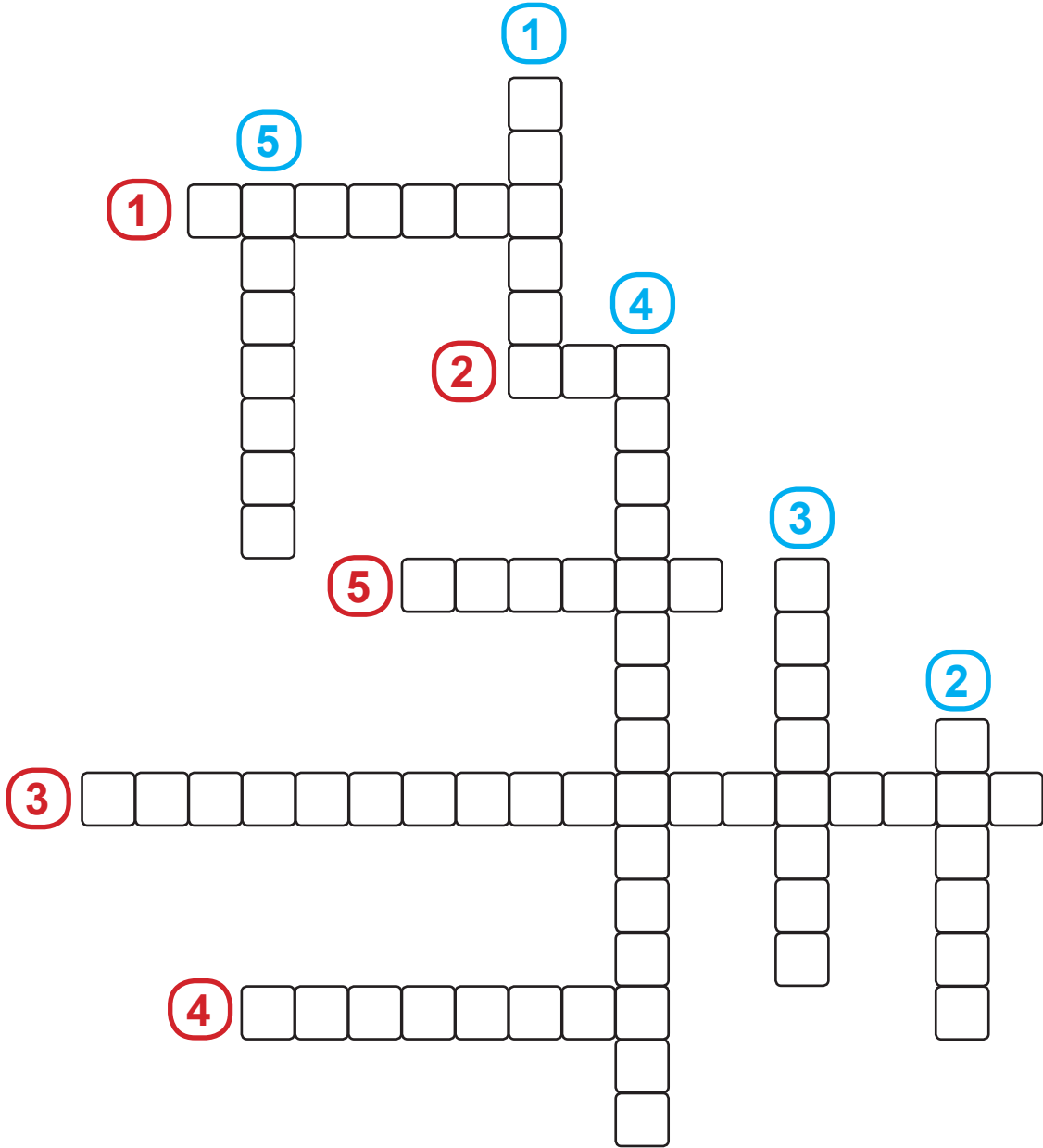
8. Petek bulmacada yazılan kavramların cevaplarını, aşağıdaki soruları cevaplandırarak bulunuz. Her cevabın rengini ilgili boşluğa yazınız.

SORU	RENK
a. →
b. →
c. →
d. →
e. →
f. →

- Atatürk'ün "Kırk asırlık Türk yurdu, düşman elinde esir edilemez." sözleriyle önemini dile getirdiği hayatının son yıllarında anavatanına katılması için büyük çaba harcadığı şehir.
- 1945 yılında, ABD tarafından iki ayrı şehrine atom bombası atılarak savaştan çekilmek zorunda bırakılan Uzakdoğu ülkesidir.
- Atatürk'ün Millî Mücadele, Cumhuriyet'in kuruluşu ve inkılap dönemlerini, belgelere dayanarak anlattığı büyük eserdir.
- 1946 yılında Adnan Menderes ve 3 arkadaşının birlikte kurdukları, ülkemizde çok partili hayata geçilmesine öncülük eden siyasi partinin adıdır.
- Atatürk'ün öncülüğüne 1934 yılında kurulan, vasiyetinde pay ayırdığı, Türkçe'nin geliştirilmesini amaçlayan kurumdur. Türk Kurumu
- Atatürk'ün Ankara'da bulunan ebedi istirahatgahıdır.

9. Aşağıda II. Dünya Savaşı ile ilgili bir bulmaca vardır. Sorulan soruların doğru cevaplarını bulmacada uygun yerlere yerleştiriniz.

SOLDAN SAĞA

1. Mihver Bloğunda yer alan Uzakdoğu ülkesi
2. Japonya'nın Pearl Harbour Üssü'ne saldırması sonucu savaşa giren ülke
3. II. Dünya Savaşı'ndan sonra dünya barışını korumak için kurulan örgüt
4. ABD tarafından Japonya'ya atılan atom bombasının vurduğu şehirlerden biri
5. II. Dünya Savaşı'nı kaybeden blok

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. II. Dünya Savaşı öncesi Arnavutluk'a saldıran Mussolini liderliğindeki devlet
2. I. Dünya Savaşı sonrası Almanya ile imzalanan ve ağır şartlar taşıyan antlaşma
3. II. Dünya Savaşı'nda Sovyetler Birliği'nin yer aldığı blok
4. II. Dünya Savaşı'nda Türkiye'nin izlediği siyasi tutum
5. Adolf Hitler liderliğinde II. Dünya Savaşı'nın başlamasına öncü olan devlet

10. Atatürk, 2. Dünya Savaşı öncesinde savaşın çıkacağına dair doğru öngörülerde bulunmuştur. Savaşın Türkiye'yi en az zararla etkilemesi için tedbirler alınmasını sağlamıştır. Alınan bu tedbirlerin yazılı olduğu kutu numaralarını, ortadaki sandığın içine koyunuz.

1

1936'da Boğazlarda egemenlik hakkı kazandığımız Montrö Boğazlar Sözleşmesi imzalandı.

2

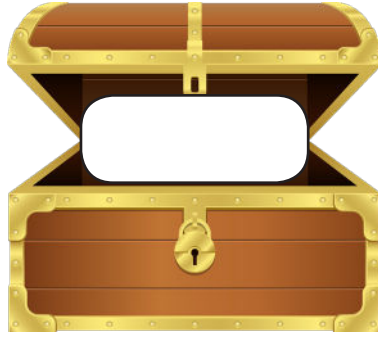
Saldırgan ve yayılcı ülkelere karşı, aynı saldırganlıkla cevap verildi.

3

Türkiye, savaş öncesi yapılan gizli ittifak antlaşmalarının içinde yer aldı.

4

Türkiye, ülkeler arasında denge siyaseti takip ederek tarafsız kalmayı tercih etmiştir.

5

Doğudaki komşularımızla işbirliği yaptığımız Sadabat Paktı imzalandı.

6

Türkiye, kendini korumak için birçok ülkeyle olan siyasi ilişkilerini sonlandırmıştır.

7

Dış politikada "Yurtta barış, dünyada barış" ilkesi benimsendi.

8

Batıdaki komşu ülkelerle bir saldırmazlık antlaşması olan Balkan Antantı imzalanmıştır.

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR

1. Birinci Dünya Savaşı sonunda çözümsüz kalmış bazı sorunlar, İkinci Dünya Savaşı'nın nedenlerini oluşturmuştur. Yenilen devletlere imzalatılan ve ağır savaş tazminatı içeren antlaşmalar, bu ülkelerin yaşadığı iktisadi bunalımlar, halkların fakirleşmesine ortam hazırladı. Ağır bir yük altına giren bu uluslar, kurtarıcı olarak gördükleri liderlerin etrafında toplanmaya başladılar. Almanya'da Hitler ve İtalya'da Mussolini'nin başa geçmesiyle bu iki devlet yayılcı ve saldırgan bir politika izleyerek İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasına neden oldular.

Metinde, İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasının, hangi nedenleri üzerinde durulmuştur?

- A) Ekonomik - Siyasi
- B) Siyasi - Kültürel
- C) Kültürel - Jeopolitik
- D) Jeopolitik - Ekonomik

2. Türkiye, İkinci Dünya Savaşı'na katılmadığı hâlde, savaşın getirdiği olumsuzluklardan fazlasıyla etkilenmiştir. Savaş sırasında ve sonrasında Türkiye'nin yaşadığı birçok sorun baş göstermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu sorunlardan biri değildir?

- A) Sanayi üretiminin azalması
- B) Seferberlik ilan edilmesi
- C) Çalışan kişi sayısının azalması
- D) Çok partili hayata geçilmesi

3. İkinci Dünya Savaşı yıllarında ülkemizde birçok alandaki gelişmeler ve atılımlar yavaşlamış olmasına rağmen eğitim alanındaki çalışmalar devam etmiştir.

Buna göre Türkiye'de İkinci Dünya Savaşı yıllarında;

- I. Toprak Reformu,
- II. Millî Korunma Kanunu'nun çıkarılması,
- III. Köy Enstitülerinin açılması

gelişmelerinden hangileri eğitim alanında yapılan çalışmalardandır?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) I, II ve III

4. Türkiye, yaklaşık altı yıl süren İkinci Dünya Savaşı'na, savaşın bitimine birkaç ay kala dahil olmuş, buna rağmen savaşın getirdiği ekonomik bunalımları yaşamak zorunda kalmıştır.

Türkiye'nin ekonomik bunalım yaşamasında,

- I. Askerî harcamaların artması,
- II. Çalışan kişi sayısının azalması,
- III. Sanayi üretiminin gerilemesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5. Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı yıllarında hükümete;

- ekonomiye müdahale edebilme,
- fiyatları belirleyebilme
- gerektiğinde ürünlere el koyabilme

yetkilerini vermek amacıyla,

- I. Toprak Mahsulleri
- II. Millî Korunma
- III. Aşar vergisi

kanunlarından hangilerini çıkardığı söylenebilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) I, II ve III

6. "Atatürk'ün 1930 yılında yazdığı eseridir. Kitap, Prof. Dr. Afet İnan imzası taşısa da orijinal metinleri Atatürk tarafından kaleme alınmıştır. Özgür düşünceli, hak ve sorumluluklarını bilen, bilinçli yurttaşlar yetiştirmeyi amaçlayan kitap, bir süre okullarda ders kitabı olarak da okutulmuştur."

Metinde özellikleri verilen eser hangisidir?

- A) Nutuk
- B) Geometri
- C) Vatandaş İçin Medeni Bilgiler
- D) Zabıt ve Kumandan ile Hasbihal

7. Atatürk'ün ölümü sadece Türkiye'yi değil tüm insanlığı derinden etkilemiştir. Hayatı yabancı birçok yazarın kitabına konu olmuş, başka milletler tarafından örnek alınmış, fikirleri farklı coğrafyalarda yaşayan insanlarca benimsenmiştir.

Bu durum Atatürk'ün hangi yönünü gösterir?

- A) Çok yönlülüğü
- B) Evrenselliği
- C) İnkılapçı olması
- D) Özgürlükçü olması

8. UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) 1981 yılını, doğumunun 100. yılı vesilesiyle "Atatürk Yılı" ilan etmiştir. Gerekçeli kararında,

"Atatürk uluslararası anlayış, iş birliği ve barış yolunda çaba göstermiş, üstün kişi, yenilikler gerçekleştirmiş bir inkılapçı, sömürgecilik ve yayılmacılığa karşı savaştan ilk önderlerden biri, insan haklarına saygılı, insanları ortak anlayışa ve devletleri dünya barışına teşvik eden, bütün yaşamı boyunca insanlar arasında renk, din, ırk ayrımı gözetmeyen, eşi olmayan devlet adamı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusudur." ifadeleri yer almıştır.

Metinde altı çizili olan ifade, Atatürk'ün hangi özelliğine vurgu yapmaktadır?

- A) Eşitlikçi
- B) Milliyetçi
- C) Özgürlükçü
- D) Yenilikçi

9. Atatürk tarafından kaleme alınan eserlerden biri "Geometri" kitabıdır. Atatürk bu eserde, okullarda okutulan ders kitaplarındaki geometri kavramlarının Arapçadan Türkçeye çevrilmesini, böylece Türk öğrenciler tarafından daha kolay anlaşılmasını amaçlamıştır.

Atatürk'ün, Türkçe kavramların kullanılmasını uygun görmesi, hangi alana verdiği önemi gösterir?

- A) Millî eğitim
- B) Millî tarih
- C) Millî kültür
- D) Millî dil

10. Çin'de yayınlanan Ta Kung Pao gazetesi, Atatürk'ün ölümü karşısında Çinlilerin büyük üzüntü duyduklarını yazmış ve devamında: "Türkiye'den işgalci devletleri kovan ve ardından bu devletlere karşı en ufak kin beslemeden, onlarla samimi dostluk bağları kuran odur. Bütün komşu memleketlerle, hatta Türkiye'ye düşmanlık hisleriyle dolu olan milletlerle bile dostluk ve ittifak antlaşmaları yapan, yine odur."

Yapılan bu yorumda, Mustafa Kemal'in hangi yönü üzerinde durulmuştur?

- A) Yenilik yanlısı tutumu
- B) Demokrasiye olan güçlü inancı
- C) Barıştan yana olması
- D) Birleştirme ve bütünleştirme gücü

11. İkinci Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'de yaşanan bazı gelişmeler şunlardır:

- Askeri harcamalar arttı.
- Tahıl stoklarına el konuldu.
- Bazı saatlerde sokağa çıkma yasağı uygulandı.
- Radyo yayınlarında aksamalar oldu.
- Savaş yükünü karşılamak için yeni vergiler kondu.

Buna göre, İkinci Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'de,

- I. Ekonomi
- II. Özgürlükler
- III. İletişim
- IV. Eğitim

alanlarından hangisinde kısıtlamalar yaşandığı söylenemez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

12. Atatürk, ölümünden kısa bir süre önce yazdığı vasiyetinde, Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumuna, her yıl verilmek üzere mal varlığından pay ayrılmasını istemiştir.

Atatürk'ün bu kurumlara önem verdiği,

- I. "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen gerçek insanlığı şaşırtacak bir hâl alır."
- II. "Ülkesinin yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarmalıdır."
- III. "Türk dili, Türk milletinin kalbidir, zihnidir."

sözlerinden hangileri gösterir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

13. Türkiye'de, 1945 yılında Millî Kalkınma Partisi ve 1946 yılında Demokrat Parti kurularak çok partili hayata geçilmiştir.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı söylenemez?

- A) Millî egemenliğin güçlenmesine
- B) Parti kurmanın kolay hale gelmesine
- C) Farklı görüşlerin Meclise yansımalarına
- D) Demokrasinin güç kazanmasına

14. İkinci Dünya Savaşı'nın çıkmasında, tek partili, baskıcı ve diktatörlük yönetimi olan ülkelerin payı büyüktür. Almanya ve İtalya bu ülkelere örnek olarak verilebilir. Savaş sonrasındaki süreçte, devletler yeni bir dünya savaşı yaşamamak için, Birleşmiş Milletler teşkilatını kurmuşlar ve bu teşkilata üye olmak isteyen ülkelere, iç politikalarında demokrasiyi geliştirmiş olma şartı getirmişlerdir.

Verilen durumun Türkiye'deki yansımalarına, aşağıdaki gelişmelerden hangisi örnek olarak gösterilebilir?

- A) 1945 yılında ilk muhalefet partisi olan Millî Kalkınma Partisinin kurulması
- B) Hükümetin, Millî Korunma Kanunu'nu çıkarması
- C) 1946 seçimlerinde "açık oy, gizli sayım" ilkesinin uygulanması
- D) Basın kuruluşlarının devlet denetimine alınması

15. Atatürk'ün, ölümünden yıllar önce söylediği;

- "İki Mustafa Kemal var. Biri ben, fani Mustafa Kemal. Diğeri milletin içinde yaşattığı Mustafa Kemaller idealidir. Ben onu temsil ediyorum. Herhangi bir tehlike anında ortaya çıktımca, beni bir Türk anası doğurmadı mı, Türk anaları daha nice Mustafa Kemaller doğurmayacaklar mı? Yücelik milletindir, benim değildir."
- "Beni görmek demek mutlaka yüzümü görmek demek değildir. Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyor ve hissediyorsanız bu yeterlidir."
- "Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Ancak Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."

sözlerine bakılarak Atatürk'le ilgili;

- I. İdeallerinin, ölümünden sonra da yaşatılacağına inandığı,
- II. Gelecek nesillerden ümitli olduğu,
- III. Cumhuriyetin sonsuza kadar yaşayacağına inandığı

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I, II ve III

16. Türkiye, Atatürk'ün önderliğinde, 1934'te Balkan Antantı ile batı sınırını, 1937'de Sadabat Paktı ile doğu sınırını güvence altına almıştır. 1930'ların başından itibaren, Avrupa'da Almanya ve İtalya'nın, Uzak Doğu'da Japonya'nın sergiledikleri yayılcı ve saldırgan tutum, Türkiye'yi bu tedbirleri almaya sevk etmiştir. Atatürk'ün, İkinci Dünya Savaşı'nın çıkacağına dair öngörülerini sayesinde, 1936'da imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi'yle de Türkiye, boğazlar üzerindeki egemenlik haklarını kazanmıştır. Atatürk'ün ölümünden yaklaşık bir yıl sonra patlak veren İkinci Dünya Savaşından, Türkiye'nin en az zararla çıkmasında, alınan bu önlemlerin payı büyüktür.

Metne göre, aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Atatürk'ün ileri görüşlülüğü, dış politikada doğru adımlar atılmasını sağlamıştır.
- B) Türkiye, yayılcı ülkelerin politikalarına karşı tedbirler almıştır.
- C) Türkiye'nin Boğazlardaki egemenliği, Montrö Boğazlar Sözleşmesiyle sona ermiştir.
- D) Türkiye, komşularıyla barışçı ilişkiler kurmak için çaba sarf etmiştir.

17. Aşağıda, çok partili siyasi hayata geçiş sürecinin kronolojisi verilmiştir.

- 1923'te Türkiye'nin ilk siyasi partisi olan CHP kuruldu.
- 1945'te Türkiye'nin ilk muhalefet partisi olan Millî Kalkınma Partisi kuruldu.
- 1946'da CHP içindeki muhalifler tarafından Demokrat Parti kuruldu.
- 1946'da Cumhuriyet tarihinin ilk çok partili seçimleri yapıldı.

Yalnızca kronolojiye bakılarak,

- I. Demokratik hayatın gelişmesi için adımlar atılmıştır.
- II. Ekonomik yatırımlar, siyasi partilerin görüşlerine göre belirlenmiştir.
- III. Halkın, yapılan seçime katılımı yüksektir.
- IV. 1945 yılında, çok partili hayata geçilmiştir.

çıkarımlarından hangileri yapılır?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV

18. Atatürk, doktorlarının tüm uyarılarına rağmen, Mayıs 1938'de Adana ve Mersin şehirlerini ziyarete gitmiştir. Trenle yapılan bu yolculuk Atatürk'ü yormuş ve yıpratmıştır. Ancak Atatürk, "Kırk asırlık Türk yurdu, düşman elinde esir edilemez." diyerek önemini dile getirdiği vatan toprağının, yeniden kazanılması için, bunu göze almıştır.

Buna göre Atatürk'ün "Kırk asırlık Türk yurdu" olarak tanımladığı yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Musul
- B) İzmir
- C) Hatay
- D) İstanbul

19. Atatürk'ün ölümü üzerine, Yunanistan'da basılan Akropolis gazetesi'nin yaptığı yorumda, "16 yıl gibi kısa bir sürede, gençlik ve kuvvetle dolu, kudretli, istediğini ve nereye gittiğini bilen yeni Türkiye'yi yaratmayı başardı." ifadeleri yer almıştır.

Akropolis Gazetesinin yorumu, Atatürk'ün aşağıdaki sözlerinden hangisiyle ilişkilendirilir?

- A) İstiklal göklerde dir.
- B) Az zamanda, çok ve büyük işler yaptık.
- C) Bağımsızlık, benim karakterimdir.
- D) Hayatta en hakiki mürşit, ilimdir.

20. Aşağıda bazı kitap adları verilmiştir:

- Zabit ve Kumandan ile Hasbihal
- Tabiye Tatbikat ve Seyahati
- Bölüğün Muharebe Talimi
- Takımın Muharebe Talimi

Bu kitapların ortak özelliği aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Bilim kitapları olmaları
- B) Atatürk tarafından yazılmaları
- C) Birçok dile çevrilmiş olmaları
- D) Vatandaşlık bilgileri içermeleri

21. Mustafa Kemal dış politikada “-----” bir anlayış benimsemişti. Bu anlayış doğrultusunda, komşu ülkelerle dostluk antlaşmaları yapmış, Almanya ve İtalya'nın yayılmacı politikalarına karşı önlemler almış ve savaş öncesi gizli ittifakların içinde yer almamıştır. Bu sayede Türkiye, İkinci Dünya Savaşı'nda tarafsız kalmayı başarmıştır.

Bu metinde boş bırakılan yere getirilmesi gereken uygun sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Barışçı
- B) Eşitlikçi
- C) Gerçekçi
- D) Millî

22. Türkiye'de 1923-1930 yılları arasında çok partili hayata geçme çalışmaları yapılmış ancak başarılı olunamamıştı. 1945 yılında kurulan Millî Kalkınma Partisi ve 1946 yılında kurulan Demokrat Parti ile Türkiye, çok partili hayata geçmeyi başarmıştır.

Türkiye'de çok partili hayata 1945'ten sonra geçilmiş olmasında;

- I. Türkiye'nin, İkinci Dünya Savaşı sonrası demokratikleşen ülkeler arasında yer almak istemesi,
- II. İkinci Dünya Savaşı yıllarında ülkemizdeki tek partili yönetim nedeniyle yaşanan sıkıntılar,
- III. Birleşmiş Milletlere üye olmak isteyen ülkelere getirilen çok partili hayata geçme şartı

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I, II ve III

23. İkinci Dünya Savaşı sürerken Türkiye;

- Müttefik Devletlerden Fransa ile 1939'da savunma ve saldırmazlık antlaşması imzalamıştır.
- Mihver Devletlerin başını çeken Almanya ile 1941'de saldırmazlık antlaşması imzalamıştır.

Buna göre Türkiye'nin, İkinci Dünya Savaşı'nda izlediği politika ile ilgili;

- I. Denge kurmaya çalışan,
- II. Tarafı,
- III. Savaş yanlısı

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

24. Atatürk, Cumhuriyet'in İlanı'ndan itibaren, "Yurtta barış, dünyada barış." anlayışını, hem ulusal hem de uluslararası politikada temel ilke olarak benimsemiştir. Atatürk'ün vefatından kısa süre sonra da İkinci Dünya Savaşı patlak vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ilke doğrultusunda hareket edildiğinin göstergesidir?

- A) Savaşta Türkiye'nin tarafsız kalmasını sağlaması
- B) Müttefik Devletlerin Türkiye'ye ittifak talebinde bulunması
- C) Savaş boyunca ekonomik zorluklar yaşanması
- D) Sovyet Rusya'nın Boğazlar üzerinde hak talebinde bulunması

25. İkinci Dünya Savaşı, nükleer silahların kullanıldığı ilk savaştır. ABD, 1945'te Japonya'nın Hiroşima ve Nagasaki kentlerine nükleer bir silah olan atom bombası atarak bu ülkeyi savaştan çekilmek zorunda bırakmıştır.

Buna göre nükleer güç kullanımının aşağıdakilerden hangisi üzerinde daha çok etkili olduğu söylenebilir?

- A) Avrupa haritasında değişiklikler olması
- B) Almanya'nın savaştan sonra ikiye ayrılması
- C) Sivil ölümlerin, asker ölümlerinden daha fazla olması
- D) Birleşmiş Milletler Teşkilatının kurulması

26. Türkiye'nin, İkinci Dünya Savaşı öncesinde gerçekleştirdiği;

- I. Sadabat Paketi
- II. Montrö Boğazlar Sözleşmesi
- III. Balkan Antantı
- IV. Teşvik-i Sanayi Kanunu

gelişmelerinden hangilerini, savaşın çıkması tehlikesine karşı aldığı önlem olarak söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) I, II, III ve IV

27. [Mecliste çok sesliliğin olması
Farklı görüşlerin Meclise yansması
İktidarın denetlenebilmesi]

Tabloda yazan demokratik ilkelerin hangi gelişmeyle birlikte sağlandığı söylenebilir?

- A) TBMM'nin açılması
- B) İlk siyasi partinin kurulması
- C) 1924 Anayasası'nın yürürlüğe girmesi
- D) Çok partili siyasi hayata geçilmesi

28. 1938'den 1946 yılına kadar Millî Eğitim Bakanlığı yapan Hasan Ali Yücel'in önderliğinde 1940 yılında açılan Köy Enstitüleri, köylerden seçilen öğrencilerin öğretmen olarak yetiştirilmesini amaçlıyordu. Bu okullarda mimariden tarıma, hayvancılıktan sanatın çeşitli alanlarına kadar birçok konuda eğitim veriliyordu.

Metinden, aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Köy Enstitülerinde farklı sanat dallarında eğitim verilmiştir.
- B) Cumhuriyet'in ilk yıllarında, eğitim alanında önemli adımlar atılmıştır.
- C) Köy Enstitülerinin kuruluş amaçlarından biri de köyden kente göçü önlemektir.
- D) Millî Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel, Köy Enstitülerinin açılmasına öncülük etmiştir.

29. Aşağıda, dönemin Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün, 1945 tarihli konuşmasından bir parça verilmiştir:

“Biz demokrasi hayatını bütün şartlarıyla temin edeceğiz...”

Bence, memlekette bir karşı parti kurmadıkça demokrasi tamamlanmış olmaz. Benim edindiğim tecrübelerle göre demokrasi, karşı parti ister.”

Buna göre İsmet İnönü'nün sözünü ettiği eksiklik aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle tamamlanmıştır?

- A) İkinci TBMM'nin kurulması
- B) Çok partili hayata geçilmesi
- C) Birleşmiş Milletlere üye olunması
- D) Seçim sisteminin değişmesi

30. Atatürk'ün büyük eseri “Nutuk”, “Gençliğe Hitabe” ile son bulur. Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'nin ilk cümlesinde, “Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklalini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.” ifadesi yer alır.

Buna göre Atatürk'ün, Türk gençliğinden isteği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağımsızlığa sahip çıkması
- B) Egemenlik anlayışını değiştirmesi
- C) Batı ülkelerini örnek alması
- D) Gelenekçilikten vazgeçmemesi

31. Atatürk; Türkiye'yi modernleştiren inkılapları, tek partili yapı içinde yaptırma gücü olduğu hâlde, hedefine çok partili demokratik sistemi koyarak çağında örnek olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, Atatürk'ün bu hedefinin gerçekleştirildiğini gösterir?

- A) Türkiye'nin ilk siyasi partisinin kurulması
- B) Türk kadınına seçme ve seçilme hakkı verilmesi
- C) 1946'da ilk çok partili seçimin yapılması
- D) Tek dereceli seçim sistemine geçilmesi

32. Türkiye'de 1940 yılında çıkarılan Millî Korunma Kanunu; devlete, ekonomiye müdahale edebilme yetkisi veriyordu. Hükûmet; bu kanunla fiyatları belirleyebiliyor, ürünlere el koyabiliyor hatta zorunlu çalışma yükümlülüğü getirebiliyordu.

Bu gelişme Türkiye'nin, aşağıdakilerden hangisinin olumsuz etkilerinden korunmak için aldığı bir tedbirdir?

- A) Birinci Dünya Savaşı
- B) İkinci Dünya Savaşı
- C) 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı
- D) Musul Sorunu

33. İkinci Dünya Savaşı yıllarında Müttefik Devletler tarafından düzenlenen,

- Adana Konferansı
- 1. Kahire Konferansı
- 2. Kahire Konferansı

görüşmelerinin, Türkiye ile ilgili ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye'nin savaşa girmesini sağlamak
- B) Türkiye'nin ekonomik sorunlarını tartışmak
- C) Türkiye'yi, Almanya ve İtalya'ya karşı savunmak
- D) Türkiye'nin Birleşmiş Milletler'e üyeliğini gerçekleştirmek

34. 1940 yılında açılmaya başlanan Köy Enstitülerinde, köylerden seçilen öğrenciler bu okullarda okutulup yeniden köylerde görevlendirilmiştir. Bu öğrencilere aynı zamanda modern tarım ve hayvancılık dersleri de verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu eğitimin amaçlarından biri değildir?

- A) Köylüye çağdaş tarım usullerini öğretme
- B) Köylerin kalkınmasını ve gelişmesini sağlama
- C) Tarım ve hayvancılığı geliştirme
- D) Modern şehirler kurulmasını sağlama

35. Türkiye İkinci Dünya Savaşı'nda, savaş sonuna kadar tarafsız kalabilmek için büyük gayret sarf etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin Türkiye'nin bu tutumunda etkili olduğu söylenemez?

- A) Siyasi yalnızlığı tercih etmesi
- B) Savaşın getireceği ekonomik yükten çekinmesi
- C) Dünya barışından yana tavır sergilemesi
- D) Savaşın iç siyasi sıkıntılara neden olma ihtimali

36. Şubat 1945'te, Müttefik Devlet temsilcilerinin toplandığı Yalta Konferansı'nda, Mihver Devletlere savaş ilanı yapan ülkelerin, savaş sonrası kurulacak Birleşmiş Milletler kuruluşuna üye olabileceği kararı alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu kararın sonucunda gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Müttefik Devletlerin savaşı kazanması
- B) Türkiye'nin, Almanya'ya savaş ilan etmesi
- C) Almanya'nın Doğu Avrupa topraklarından çekilmesi
- D) Japonya'nın ABD'nin topraklarına saldırması

37. İkinci Dünya Savaşı, sivil halk kayıplarının en fazla yaşandığı savaştır. Bu savaşta, ölen asker sayısından çok daha fazla sivil kayıp yaşanmıştır.

Bu durumun yaşanmasında,

- I. Nükleer silahların kullanılması,
- II. Kitle imha silahlarının kullanılması,
- III. Savaşın geniş halk kitlelerinin yaşadığı yerlere yayılması,
- IV. Sivillerin yaşadığı şehir merkezlerinin bombalanması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I, II ve III
- C) I, II ve IV
- D) I, II, III ve IV

38. Türkiye, tarafsız olmasına rağmen İkinci Dünya Savaşı yıllarında, İstanbul başta olmak üzere birçok şehirde geceleri ışıklar söndürülerek karartma uygulaması yapmıştır.

Bu uygulama aşağıdaki tehlikelerden hangisi için alınmış bir önlemdir?

- A) Ekonomik sıkıntılar
- B) Hava saldırısına uğrama riski
- C) Boğazların işgali ihtimali
- D) Savunma harcamalarının artması

39. Atatürk, büyük eseri “Nutuk”un son bölümünde şu satırları yazmıştır:

“Saygıdeğer Efendiler, sizi günlerce meşgul eden uzun ve detaylı söylevim, nihayet geçmişe karışmış bir devrin hikâyesidir. Bunda milletim için ve gelecekteki evlatlarımız için dikkat ve uyanıklık sağlayabilecek bazı noktaları belirtebilmiş isem, kendimi mutlu sayacağım. Efendiler; bu söylevimle millî varlığı sona ermiş sayılan büyük bir milletin bağımsızlığını nasıl kazandığını, ilim ve tekniğin en son esaslarına dayanan millî ve çağdaş bir devleti nasıl kurduğunu anlatmaya çalıştım. Bugün ulaştığımız sonuç, asırlardan beri çekilen millî felaketlerin yarattığı uyanıklığın eseri ve bu aziz vatanın her köşesini sulayan kanların bedelidir. Bu sonucu Türk gençliğine emanet ediyorum.”

Bu metinden Nutuk ile ilgili, aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Türk gençliğine gelecekle ilgili öneriler vardır.
- B) Millî bağımsızlığı kazanma süreci anlatılır.
- C) Kurulan çağdaş Türk devletinin, bilim ve tekniğe dayandığı belirtilir.
- D) Atatürk, en büyük eseri olduğunu dile getirmiştir.

40. 1945 yılında, Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 51 devlet, ABD'nin San Francisco şehrinde toplanarak “-----” teşkilatını kurdular. İkinci Dünya Savaşı sonrası barış düzenini kurmayı amaçlayan bu teşkilat, 1948 yılında İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni de yayımlamıştır.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) NATO
- B) Birleşmiş Milletler
- C) Avrupa Birliği
- D) Milletler Cemiyeti

41. İkinci Dünya Savaşı sadece Avrupa kıtasında değil; Asya, Uzak Doğu ve Kuzey Amerika'yı da içine alan çok geniş bir coğrafyada yaşanmıştır. Türkiye, Asya ve Avrupa kıtalarının birleştiği bir noktada olup Orta Doğu ülkelerine komşudur. Akdeniz ve Karadeniz'e kıyısı vardır. İki önemli su yolu olan İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahiptir. İkinci Dünya Savaşı'nın başından itibaren hem Mihver hem de Müttefik devletler, Türkiye'yi savaşa dâhil etmek için çaba sarf etmişlerdir.

Buna göre Türkiye'nin savaşın içine çekilmek istenmesinde;

- I. Jeopolitik konumu,
- II. Ekonomik gücü,
- III. Askerî teknolojisi

özelliklerinin hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

42. Aşağıda 10 Kasım 1943 tarihinde Ulus gazetesinde yayınlanan dizelere yer verilmiştir.

Gitti her ocağın söndü alevi
Yeryüzü dediğin bir ölü evi
Cihan türbe olsa almaz o devi
Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı

O hep dolu tuttu boş atmadıydı
Söz verince yaptı aldatmadıydı
On beş yıl tek burun kanatmadıydı
Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı

Bizdendi sevinci bizdendi derdi
Biz uyurduk o bizleri beklerdi
Uyudu nöbeti bizlere verdi
Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı

Şiire göre Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ölümünün bütün yurtta derin bir üzüntüyle karşılandığı
- B) Vatani ve milleti için fedakârlıklar yaptığı
- C) İleri görüşlü bir lider olduğu
- D) Verdiği sözlerin arkasında durduğu

43. Aşağıda Atatürk'ün vefatı üzerine bazı devlet adamlarının Atatürk hakkındaki sözleri verilmiştir:

Bir ulusun hayatında bu kadar az sürede bu denli kökten değişiklik pek seyrek gerçekleşir. Bu olağanüstü işleri yapanlar, hiç kuşkusuz kelimenin tam anlamıyla büyük adam niteliğine hak kazanmışlardır ve bundan dolayı Türkiye övünebilir.

Yunanistan Başbakanı Eleftherios Venizelos

Kemal Atatürk, yalnız bu yüzyılın en büyük adamlarından biri değildir. Biz Pakistan'da onu geçmiş bütün çağların en büyük adamlarından biri olarak görüyoruz. Askerî bir deha, doğuştan bir lider ve büyük bir yurtsever.

Pakistan Cumhurbaşkanı Eyüp Han

Bu sözlerden hareketle Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

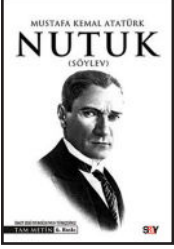
- A) Başarıları ve kişiliği ile tüm dünyada tanınan bir liderdir.
- B) Dünya milletlerine ilham kaynağı olmuştur.
- C) İnkılapları ile Türkiye'yi yeniden inşa etmiştir.
- D) Dünya barışının korunmasına önem vermiştir.

44. Atatürk'ün en büyük eseri; bağımsız, çağdaş, modern, millî Türk devletini sağlam temeller üzerinde kurup geliştirmesidir. Atatürk ayrıca bir yazardır da. En önemli eserlerinden biri de 19 Mayıs 1919'dan itibaren 1927 yılına kadar olan gelişmeleri kaleme aldığı "Nutuk"tur.

Buna göre aşağıdaki gelişmelerden hangisinin "Nutuk"ta yer alması beklenir?

- A) Hatay'ın anavataına katılma süreci
- B) Düzenli orduya geçiş için yapılan çalışmalar
- C) 31 Mart olayının nedenleri
- D) Atatürk'ün İkinci Dünya Savaşı öncesi tespitleri

45.

Nutuk

Vatandaş için Medeni Bilgiler

Geometri

Atatürk yaşamı boyunca çeşitli alanlara ilgi duymuştur. "Geometri" kitabıyla çap, yarıçap, üçgen, dörtgen, beşgen, köşegen, eşkenar vb. gibi terimleri tanıtmış; "Vatandaş için Medeni Bilgiler" kitabında bilinçli ve özgür düşünceli yurttaş yetiştirmenin önemini vurgulamış ve "Nutuk" adlı eserinde ise Millî Mücadele yıllarımıza ışık tutmuştur.

Verilen bilgilere göre Atatürk ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Çok yönlü bir liderdir.
- B) İleri görüşlü bir devlet adamıdır.
- C) Savaş meydanlarında başarılı bir komutandır.
- D) Dünya milletlerinin mutluluğu için çalışmıştır.

46. Atatürk'ün ölümünden sonra, 11 Kasım 1938'de toplanan TBMM'de Meclis Başkanı M. Abdülhalik Renda, cumhurbaşkanlığı seçimi yapılacağını duyurdu. Gizli oyla yapılan seçimde oylamaya katılan 348 milletvekilinin oybirliği ile Mustafa Kemal Atatürk'ün silah arkadaşı ve İnönü Savaşları'nın komutanı olan Malatya Milletvekili İsmet İnönü, TBMM tarafından Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı olarak seçildi. Cumhurbaşkanlığının yanı sıra CHP Genel Başkanlığına da getirilen İnönü, CHP'nin 26 Aralık 1938'de toplanan I. Olağanüstü Kurultayında partinin değişmez genel başkanı seçilerek "Millî Şef" unvanını almıştır. 1950 yılına kadar cumhurbaşkanlığı görevini sürdüren İsmet İnönü, Türkiye'yi savaştan uzak tutmaya çalışmıştır.

Metne göre İsmet İnönü ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye'nin ilk muhalefet partisi başkanıdır.
- B) Parti içinde güçlü ve etkili birisidir.
- C) Kurtuluş Savaşı içindeki önemli isimlerdendir.
- D) Savaş yıllarında, tarafsız bir tutum sergilenmesini sağlamıştır.

47.

Atatürk, 1938 yılında hasta yatağında iken, Avrupa siyaseti ile ilgili yaptığı değerlendirmede şu ifadeleri kullanmıştır: “Pek yakında dünyanın durumu mütareke senelerinden çok daha ciddi olacak ve karışacaktır. Avrupa’da birkaç maceraperest (Hitler ve Mussolini’den söz etmektedir.) Almanya ile İtalya’nın başında zorla bulunuyorlar. Karşı karşıya geldikleri zayıf devlet adamlarının güçsüzlüklerinden cesaret alıyorlar. Bunlar, bugün dünyayı kana bulamaktan çekinmeyeceklerdir. Bunun sonunda da dünyanın durumu ve dengesi tümüyle değişecektir. İşte bu dönem sırasında doğru hareket etmesini bilmeyip en küçük bir hata yapmamız hâlinde başımıza mütareke senelerinden daha çok felaketler gelmesi mümkündür...”

Bu sözlerden hareketle Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İleri görüşlü bir devlet adamıdır.
- B) En zor dönemlerinde bile millî menfaatleri düşünmüştür.
- C) Dış politikayı iç meselelerden daha çok önemsemiştir.
- D) Dış politikadaki gelişmeleri takip etmektedir.

48. Aşağıda Mustafa Kemal Atatürk’ün vefatından sonra bazı basın yayın organlarında yer alan ifadelere yer verilmiştir:

“Atatürk’ün, birçok insanın başaramadığı işleri başarmakta gösterdiği azim, cesaret ve ortaya koyduğu esere bütün Amerika hayrandır.”

(Amerikan basını)

“Atatürk adı kadar, çağdaş hiçbir isim büyük saygı telkin edememişti.”

(İngiliz basını)

“Benim üzüntüm, bu adamla tanışmak hususundaki şiddetli arzusunun gerçekleşmesine artık imkân kalmamış olmasıdır.”

Franklin Roosevelt
(ABD Başkanı, 10 Kasım 1938)

“... Bugün ona ağlayıp yanmak için bir tek kalbimiz, yarın onun eserini ve davasını müdafaa etmek için bir tek irade gibi kaynaşacağız.”

Falih Rıfki Atay

Buna göre Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vefatı yabancı basında yankı uyandırmıştır.
- B) Dünya çapında saygın bir liderdir.
- C) Amerikan basını hayranlıkla söz etmiştir.
- D) Yerli basında daha çok haber yayımlanmıştır.

49.

“Atatürk bu yüzyılın büyük insanlarından birinin tarihî başarılarını, Türk halkına ilham veren liderliğini, modern dünyanın ileri görüşlü anlayışını ve bir askerî lider olarak kudret ve yüksek cesaretini hatırlatmaktadır. Çöküntü hâlinde bulunan bir imparatorluktan özgür Türkiye'nin doğması yeni Türkiye'nin özgürlük ve bağımsızlığını şerefli bir şekilde ilan ve o zamandan beri koruması, Atatürk'ün Türk halkının işidir. Şüphesiz ki, Türkiye'de giriştiği derin ve geniş inkılâplar kadar bir kitlenin kendisine olan güvenini daha başarı ile gösteren bir örnek yoktur.”

John F.KENNEDY – (ABD Başkanı, 10 Kasım 1963)

Verilen metinde Atatürk'ün;

- I. Barışseverliği
- II. İnkılapçılığı
- III. Mücadeleciliği
- IV. Eğitimciliği
- V. Askerî dehası

kişilik özelliklerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) I ve II B) I, II ve III C) II, III ve V D) III, IV ve V

50. “Nutuk”, yurdumuzun parçalanıp işgal edildiği günlerden başlayarak Türk tarihinde bir dönüm noktası olan İstiklâl Savaşını, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunu ve inkılâpların yapılışını anlatan, siyasi ve millî tarihimizin birinci elden, pek değerli bir kaynak eseridir. Eser 1919-1927 yıllarını aktarmaktadır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıda verilen olaylardan hangisi “Nutuk”un içerisinde yer almaz?

- A) Amasya Genelgesi'nin yayımlanması
- B) Şapka İnkılabı'nın yapılması
- C) Saltanatın Kaldırılması
- D) Türk Tarih Kurumunun açılması

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK 1.

b-f-h-j-k-l-n-o

ETKİNLİK 2.

D-Y-D-Y-D-D-D-D-Y-D-D-Y

ETKİNLİK 3.

1-B

2-A

3-D

4-C

ETKİNLİK 4.

1. BOŞLUK → Cumhuriyet Halk Partisi

2. BOŞLUK → Dörtlü Takrir

3. BOŞLUK → Adnan Menderes

4. BOŞLUK → İsmet İnönü

5. BOŞLUK → Demokrat Parti'yi

6. BOŞLUK → Celal Bayar

7. BOŞLUK → Çok partili

ETKİNLİK 5.

ALMANYA - b

ABD - a

JAPONYA - d

İTALYA - f

FRANSA - e

TÜRKİYE - c

SOVYETLER BİRLİĞİ - g

ETKİNLİK 6.

a-1

b-5

c-8

d-3

e-4

f-2

g-9

h-10

i-6

j-7

ETKİNLİK 7.

Mihver Devletler → Almanya-İtalya-Japonya

Müttefik Devletler → İngiltere-Fransa-ABD-Sovyetler Birliği

ETKİNLİK 8.

a- Turuncu

b- Mavi

c- Kahverengi

d- Yeşil

e- Mor

f- Sarı

ETKİNLİK 9.

SOLDAN SAĞA

1- JAPONYA

2- ABD

3- BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

4- HİROŞİMA

5- MİHVER

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- İTALYA

2- VERSAY

3- MÜTTEFİK

4- DENGE POLİTİKASI

5- ALMANYA

ETKİNLİK 10.

CEVAP ANAHTARI

1. A	26. C
2. D	27. D
3. B	28. C
4. D	29. B
5. A	30. A
6. C	31. C
7. B	32. B
8. C	33. A
9. D	34. D
10. C	35. A
11. D	36. B
12. D	37. D
13. B	38. B
14. A	39. D
15. D	40. B
16. C	41. A
17. B	42. C
18. C	43. D
19. B	44. B
20. B	45. A
21. A	46. A
22. D	47. C
23. A	48. D
24. A	49. C
25. C	50. D

meb.gov.tr